

Κίνηση Πανεπιστημιακής Αναβάθμισης (ΚΙΠΑΝ)

Αριστερή Μεταρρύθμιση (ΑΡΜΕ)

Ενωτική Πρωτοβουλία

24 Απριλίου 2024

Οι εξαγγελίες του υπουργού Παιδείας στη Σύνοδο Πρυτάνεων

Η 105η σύνοδος πρυτάνεων ολοκληρώθηκε την Παρασκευή 19/4 και με προσωπική του ανάρτηση ο Υπουργός Παιδείας δήλωσε για μια ακόμη φορά ότι «στόχος του είναι να έχουμε ακόμα καλύτερα, ακόμα πιο σύγχρονα, πιο εξωστρεφή και πιο ασφαλή δημόσια Πανεπιστήμια» [1]. Αυτό που έχει ενδιαφέρον είναι η εξειδίκευση για την επίτευξη του στόχου:

Α) Εξήγγειλε **«ήπια αύξηση του αριθμού των εισακτέων»**. Η δήλωση αυτή είναι ένα ακόμη επικοινωνιακό πυροτέχνημα, για δημιουργία εντυπώσεων ενόψει των πανελλαδικών εξετάσεων και των ευρωεκλογών. Καταρχήν η αύξηση των εισακτέων δεν αποτελεί μέτρο στήριξης, αλλά επιβάρυνσης των πανεπιστημίων, και **εμείς σταθερά υποστηρίζουμε τον εξορθολογισμό του αριθμού των εισακτέων**. Εξάλλου γνωρίζουμε ότι ο αριθμός των εισαγόμενων τελικά φοιτητών περιορίζεται από την Ειδική Βάση Εισαγωγής και ότι ο θεωρητικός αριθμός θέσεων ανά τμήμα αποφασίζεται αυθαίρετα από το Υπουργείο, χωρίς να λαμβάνονται υπόψη οι προτάσεις των τμημάτων. Οι προτάσεις αυτές γίνονται κάθε χρόνο με βάση τις δυνατότητες των τμημάτων σε προσωπικό και υποδομές, οι οποίες πάντοτε υστερούσαν σε σχέση με τον αριθμό των φοιτητών, και έχουν περιοριστεί δραματικά εξαιτίας της υποχρηματοδότησης και της μη αναπλήρωσης των κενών θέσεων επί πολλά χρόνια.

Β) Θα αναβαθμίσει τα πανεπιστήμια όπως έκανε με το ΔΠΘ: **«Το πλάνο αναβάθμισης που νομοθετήσαμε για το ΔΠΘ θα εφαρμοστεί για όλα τα πανεπιστήμια, με προτεραιότητα τα περιφερειακά»**. Στο ΔΠΘ βαπτίστηκε αναβάθμιση η μεταφορά από το ΔΙΠΑΕ κάποιων τμημάτων με περιορισμένη δυναμική - μεταφορά που αποτελεί μια προσαρμογή στην περιφερειακή συγκρότηση της χώρας, και δεν υπάρχει ανάλογο πρόβλημα σε άλλα πανεπιστήμια, ώστε να χρησιμοποιηθεί σαν μοντέλο «αναβάθμισης». Τι άλλο έγινε στο ΔΠΘ και θα εφαρμοστεί το ίδιο πλάνο για να «αναβαθμίσει» όλα τα πανεπιστήμια, ιδίως τα περιφερειακά; Έγινε **συνένωση τμημάτων αλλά με προβληματικά κριτήρια** (βλ. κριτική μας στην εισήγηση της ΕΘΑΕ [2]), μετονομασία τμημάτων, και ίδρυση κάποιου τμήματος για να εξυπηρετηθούν ημέτεροι. Όλα αυτά βεβαίως δεν έγιναν μέσα στο πλαίσιο της αυτοδιοίκησης των ιδρυμάτων και με μια ορθολογική διαδικασία ευρύτερου στρατηγικού εκπαιδευτικού σχεδιασμού. Τα ανακοίνωσε πρώτα ο πρωθυπουργός προεκλογικά, και μετά από μήνες η ΕΘΑΕ και οι Σύγκλητοι, ήρθαν και τα εισηγήθηκαν στο υπουργείο. Αυτό είναι το μοντέλο της αναβάθμισης που εφαρμόστηκε στο ΔΠΘ και θέλουν να εφαρμόσουν και σε όλα τα πανεπιστήμια. Η Κυβέρνηση και ο Υπουργός δηλαδή λένε ότι θα συνεχίσουν τις αλλαγές στον ακαδημαϊκό χάρτη επιβάλλοντας ρυθμίσεις χωρίς σχεδιασμό και χωρίς εθνική στρατηγική, δημιουργώντας καινούργια προβλήματα και υποβαθμίζοντας περαιτέρω τα δημόσια Πανεπιστήμια.

Γ) Θα φέρει **νέο πακέτο νομοθετικών ρυθμίσεων** και ζητά τις προτάσεις των πρυτάνεων. Για να διορθώσει μερικά ακόμη από τα γραφειοκρατικά προβλήματα που δημιούργησε ο υποτίθεται εμβληματικός νόμος Κεραμέως (Ν. 4957/2022), μετά από τα 100 άρθρα - διορθώσεις που ήδη έγιναν με το νόμο Πιερρακάκη (Ν. 5094/2024). Οι τροπολογίες αυτές δεν αρκούν για να κάνουν λειτουργικό τον νόμο Κεραμέως και δεν μπορούν να αλλάξουν τον υπερσυγκεντρωτικό και αυταρχικό χαρακτήρα του νέου πλαισίου διοίκησης.

Δ) Απαντώντας στις προτάσεις των πρυτάνεων για κάλυψη των συσσωρευμένων κενών με πρόσθετες θέσεις μελών ΔΕΠ και διοικητικών υπαλλήλων, ο υπουργός αρκέστηκε να επικαλεστεί τον πρόσφατο νόμο (Ν.5094/2024), που προβλέπει μεν θεωρητικά μία προς μία **αναπλήρωση των κενούμενων θέσεων** από το 2025, αλλά παρέλειψε να πει ότι αυτό θα συμβεί στην απίθανη περίπτωση που θα έχουν ολοκληρωθεί οι εκλογές των θέσεων του προηγούμενου έτους. Ακόμη όμως και με 1-προς-1 αναπλήρωση, με την χρήση των κριτηρίων κατανομής της ΕΘΑΑΕ αυτό σημαίνει όχι πλήρη αναπλήρωση για πολλά πανεπιστήμια.

Ε) Η δήλωση ότι **θα δοθεί ξανά ικανός αριθμός θέσεων ΔΕΠ ειδικά στην κατεύθυνση της υγείας**, για τα πανεπιστημιακά νοσοκομεία, αν αφορά το επόμενο έτος και δεν είναι εξαγγέλλεται ξανά η κατανομή των θέσεων του 2024, σημαίνει ότι **στην πράξη θα έχουμε ξανά μείωση των θέσεων** αναπλήρωσης στους υπόλοιπους τομείς, όπως το είδαμε να συμβαίνει φέτος [4]. Εύλογα ανακύπτουν ερωτήματα ως προς αυτή την ιδιαίτερη μεταχείριση: γιατί να μετατρέπονται θέσεις ΕΣΥ σε θέσεις μελών ΔΕΠ, γιατί αυτές να συνυπολογίζονται σαν κάλυψη των ελλείψεων του υπουργείου Παιδείας σε θέσεις ΔΕΠ, και μήπως συνδέεται αυτό με τα ξενόγλωσσα προγράμματα των ιατρικών τμημάτων;

Αυτή είναι η πολιτική της κυβέρνησης για καλύτερα πανεπιστήμια. Στην πράξη τα υποβαθμίζει, περιορίζοντας την ενίσχυση που υποχρεούται να παρέχει και δημιουργώντας συνθήκες θεσμικής και λειτουργικής ασφυξίας, προκειμένου να δώσει χώρο σε ιδιωτικά συμφέροντα στην τριτοβάθμια εκπαίδευση.

Απέναντι σε αυτές τις εξαγγελίες και στην αντιμετώπιση των αιτημάτων των πανεπιστημίων από τον υπουργό, η στάση της Συνόδου των Πρυτάνεων, όπως τη μεταφέρει το ρεπορτάζ [3], είναι ότι «Ο Κ. Πιερρακάκης προσπαθεί και δίνει λύσεις στα χρόνια προβλήματα των Πανεπιστημίων» και «Το κλίμα συνεργασίας με τον υπουργό Παιδείας είναι άριστο»! Αν πράγματι αυτές οι δηλώσεις έγιναν, τότε η σύνοδος υπολείπεται σοβαρά των ευθυνών της και της ανάγκης υποστήριξης του δημόσιου πανεπιστημίου. Πιο ειλικρινές θα ήταν να έλεγαν πως ο υπουργός έχει και το μαχαίρι, και το πεπόνι...

Εμείς θα συνεχίσουμε και θα εντεινουμε τις προσπάθειες προς τις διοικήσεις και το υπουργείο για διεκδίκηση και προώθηση των αλλαγών που έχει ανάγκη το πανεπιστήμιο και οι άνθρωποί του. _

[1] Κυριάκος Πιερρακάκης, Facebook 19-4-2024

<https://www.facebook.com/pierrakakisk/posts/1029915918693848>

https://www.alfavita.gr/ekpaideysi/ypourgeio-paideias/445512_pierrakakis-synodos-prytaneon-erhetai-ipia-ayxisi-eisakteon

[2] ΚΙΠΑΝ-ΑΡΜΕ-Ενωτική Πρωτοβουλία - Η «ανεξαρτησία» της ΕΘΑΑΕ και οι αλλαγές στο ΔΠΘ, 3-3-2024

https://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=3218&Itemid=483

[3] esos 19-4-2024, Σύνοδος Πρυτάνεων: Νέο "πακέτο" νομοθετικών ρυθμίσεων δεσμεύθηκε ο Κ. Πιερρακάκης με βάσει τις εισηγήσεις των ΑΕΙ. Προεδρεύων της Συνόδου Πρυτάνεων: Ο Κ. Πιερρακάκης προσπαθεί και δίνει λύσεις στα Πανεπιστήμια- Άριστο το κλίμα συνεργασίας

<https://www.esos.gr/arthra/87900/synodos-prytaneon-neo-paketo-nomothetikon-rythmiseon-desmeythike-o-k-pierrakakis-me>

[4] ΚΙΠΑΝ ΑΠΘ-Λιγότερες θέσεις ΔΕΠ, 9-4-2024

https://www.posdep.gr/index.php?option=com_docman&task=doc_download&gid=3250&Itemid=207